

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΟΠΤΙΚΗ

Δείκτης Διάθλασης: $n = \frac{c}{v}$

Νόμος ανάκλασης: $\theta_{\pi\rho} = \theta_{\alpha\nu}$

Νόμος Snell: $n_1 \sin \theta_{\pi} = n_2 \sin \theta_{\delta}$

Περιπτώσεις:

1) Αν $n_1 < n_2$ τότε από N.Snell $\theta_{\delta} < \theta_{\pi}$ (Διαθλάται Πάντα)

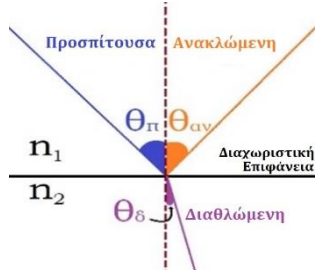
Η Διαθλώμενη τείνει την νοητή κάθετο στην Δ.Ε.

2) Αν $n_1 > n_2$ τότε από N.Snell $\theta_{\delta} > \theta_{\pi}$ (Ελέγχω την θ_{cr})

Η Διαθλώμενη τείνει στην Δ.Ε. Οπότε για μια οριακή γωνία πρόσπτωσης $\theta_{\pi} = \theta_{cr}$ η διαθλώμενη θα είναι επάνω στην Δ.Ε. με $\theta_{\delta} = 90^\circ$ και άρα δεν παρατηρείται διάθλαση. Άρα για $\theta_{\pi} \geq \theta_{cr}$ έχουμε **Ολική Εσωτερική Ανάκλαση**.

Εύρεση θ_{cr} : Θεωρούμε την $\theta_{\delta} = 90^\circ$ και από N.Snell έχουμε:

$$n_1 \sin \theta_{cr} = n_2 \sin \theta_{\delta} \Leftrightarrow \theta_{cr} = \sin^{-1} \left(\frac{n_2}{n_1} \right)$$

ΕΙΣΩΣΕΙΣ FRESNEL

Όταν έχουμε κάθετη πρόσπτωση φωτός σε διαχωριστική επιφάνεια δύο μέσων ισχύουν οι εξισώσεις Fresnel στη μορφή:

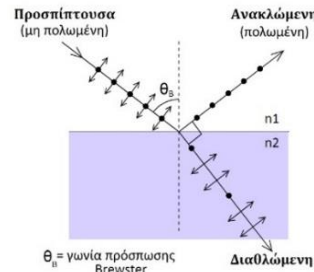
Συντελεστής Ανάκλασης Πλάτους $r = \frac{n_i - n_t}{n_i + n_t}$

Συντελεστής Διαπερατότητας Πλάτους $t = \frac{2n_i}{n_i + n_t}$

Ποσοστό Διάθλασης $T = t^2 (n_t/n_i) = 4n_i n_t / (n_i + n_t)^2$

Ποσοστό Ανάκλασης $R = r^2$

ΠΟΛΩΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΚΛΑΣΗ (ΝΟΜΟΣ BREWSTER)

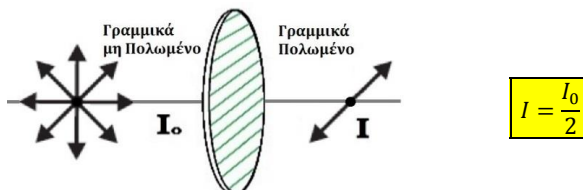

Όταν η προσπίπτουσα είναι μη γραμμικά πολωμένη και η ανακλώμενη βγαίνει γραμμικά πολωμένη, έχουμε γωνία Brewster. Ή όταν η ανακλώμενη και η διαθλώμενη είναι κάθετες μεταξύ τους, τότε η ανακλώμενη είναι γραμμικά πολωμένη.

Απο N. Snell $n_1 \sin \theta_{Br} = n_2 \sin \theta_{\delta}$
 και επειδή $\theta_{\alpha\nu} + \theta_{\delta} + \frac{\pi}{2} = \pi$
 και απο ν. Ανακλασης $\theta_{Br} = \theta_{\alpha\nu}$ } $\Leftrightarrow \tan \theta_{Br} = \frac{n_2}{n_1}$

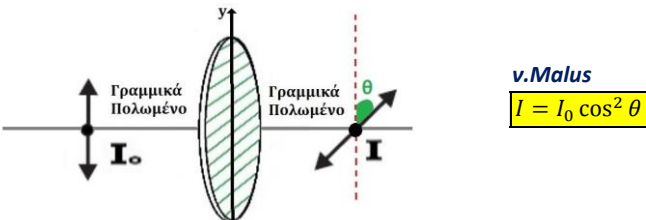
POLARIDS

Όταν από τον πολωτή διέρχεται φυσικό μη πολωμένο φως

$$I = \frac{I_0}{2}$$

Όταν από τον πολωτή διέρχεται γραμμικά πολωμένο φως

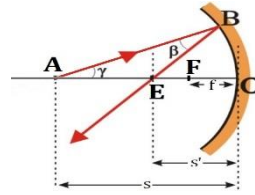

ν. Malus $I = I_0 \cos^2 \theta$

ΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

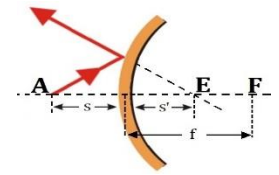
Σφαιρικά Κάτοπτρα

Κοίλα Κάτοπτρα ($f, R > 0$)

Τύπος Κατόπτρων $\frac{1}{s} + \frac{1}{s'} = \frac{1}{f} = \frac{2}{R}$

Κυρτά Κάτοπτρα ($f, R < 0$)

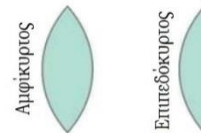
Εγκάρσια Μεγέθυνση $m = \frac{h'}{h} = -\frac{s'}{s}$

Χαρακτηρισμός Ειδώλου

- 1) Αν $s' > 0$ **Πραγματικό Είδωλο** σχηματιζόμενο στην τομή των ανακλώμενων ακτίνων στην ίδια πλευρά με το αντικείμενο.
- 2) Αν $s' < 0$ **Φανταστικό Είδωλο** σχηματιζόμενο στην τομή των προεκτάσεων των ανακλώμενων ακτίνων στην άλλη πλευρά του αντικείμενου.
- 3) Αν $m > 0$ **Ορθό Είδωλο** (ίδιο προσανατολισμό με το αντικείμενο)
- 4) Αν $m < 0$ **Ανεστραμμένο Είδωλο** (Αντίθετο προσανατολισμό με το αντικείμενο)

Λεπτοί Φακοί

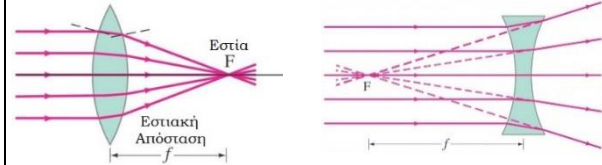
Συγκλίνοντες φακοί ($f > 0$)

Αποκλίνοντες Φακοί ($f < 0$)

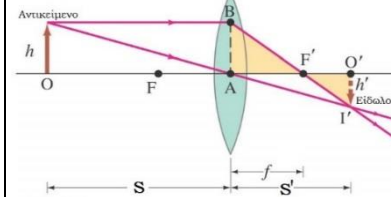

Εστία (F) και Εστιακή Απόσταση (f)

Χαρακτηρισμός Ειδώλου

- 1) Αν $s' > 0$ **Πραγματικό Είδωλο** σχηματιζόμενο στην άλλη πλευρά
- 2) Αν $s' < 0$ **Φανταστικό Είδωλο** σχηματιζόμενο στην ίδια πλευρά
- 3) Αν $m > 0$ **Ορθό Είδωλο**
- 4) Αν $m < 0$ **Ανεστραμμένο Είδωλο**

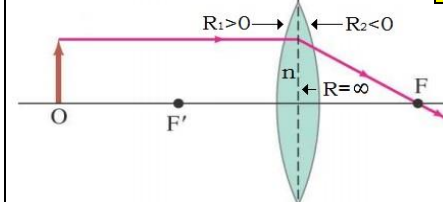

Τύπος Φακών $\frac{1}{s} + \frac{1}{s'} = \frac{1}{f}$

Μεγέθυνση $m = \frac{h'}{h} = -\frac{s'}{s}$

Τύπος Κατασκευαστών των φακών

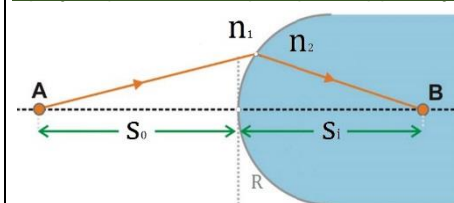
$$\frac{1}{f} = (n_{\sigma\chi} - 1) \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right)$$

με $n_{\sigma\chi} = \frac{n_{\text{φακού}}}{n_{\text{μέσου}}}$
 Στον αέρα $n_{\text{μέσου}} = 1$

R_1 & R_2 οι ακτίνες καμπυλότητας των επιφανειών του φακού και σύμφωνα με τον **Κανόνα του Πρόσημου** όταν η σφαιρική επιφάνεια είναι κυρτή ως προς το αντικείμενο λαμβάνεται με θετικό πρόσημο, ενώ όταν είναι κοίλη ως προς το αντικείμενο λαμβάνεται με αρνητικό πρόσημο.

Σφαιρικές Διαθλαστικές Επιφάνειες (Δίοπτρα)

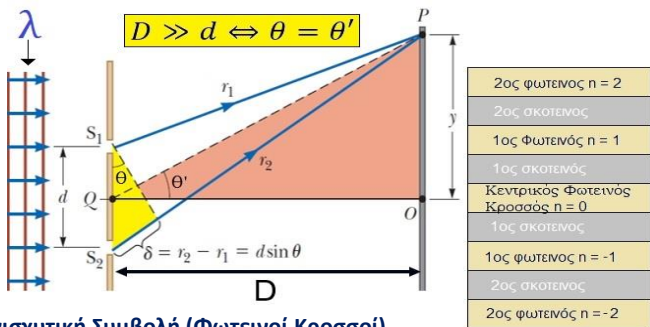

$$\frac{n_1}{s_0} + \frac{n_2}{s_i} = \frac{n_2 - n_1}{R}$$

$$f_o = \frac{n_1}{n_2 - n_1} R$$

$$f_i = \frac{n_2}{n_2 - n_1} R$$

ΠΕΙΡΑΜΑ YOUNG ΤΩΝ ΔΥΟ ΣΧΙΣΜΩΝ

2ος φωτεινός n = 2
2ος σκοτεινός
1ος Φωτεινός n = 1
1ος σκοτεινός
Κεντρικός Φωτεινός Κροσσός n = 0
1ος σκοτεινός
1ος φωτεινός n = -1
2ος σκοτεινός
2ος φωτεινός n = -2

Ενισχυτική Συμβολή (Φωτεινοί Κροσσοί)

$r_2 - r_1 = n\lambda \Leftrightarrow d \sin \theta = n\lambda, \quad n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

Αναιρετική Συμβολή (Σκοτεινοί Κροσσοί)

$r_2 - r_1 = (2n + 1) \frac{\lambda}{2} \Leftrightarrow d \sin \theta = (2n + 1) \frac{\lambda}{2}, \quad n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

Από το σχήμα για θ πολύ μικρή γωνία έχουμε ότι:

$\tan \theta = \frac{y}{D} \Rightarrow y = D \sin \theta$
 $\tan \theta \approx \sin \theta$

Οπότε η απόσταση δύο διαδοχικών φωτεινών κροσσών είναι

$d \sin \theta = n\lambda \Leftrightarrow d \frac{y}{D} = n\lambda \Leftrightarrow y_n = \frac{nD\lambda}{d}, \quad n = 0, \pm 1, \dots$

Απόσταση μεταξύ 2 διαδοχικών κροσσών $\Delta y = y_{n+1} - y_n = \frac{D\lambda}{d}$

Εάν τοποθετήσουμε ένα πλακίδιο πάχους L και δείκτη διάθλασης n στη διαδρομή μιας ακτίνας, τότε ο οπτικός δρόμος της αλλάζει κατά $(n - 1)L$. Αν είναι x η απόσταση του κεντρικού φωτεινού κροσσού, τότε θα ισχύει ότι:

$\frac{x d}{D} = (n - 1)L \Leftrightarrow x = \frac{(n - 1)LD}{d}$

Προσοχή το n είναι ο δείκτης Διάθλασης του πλακιδίου και δεν πρέπει να συσχετισθεί με τον ακέραιο αριθμό n παραπάνω

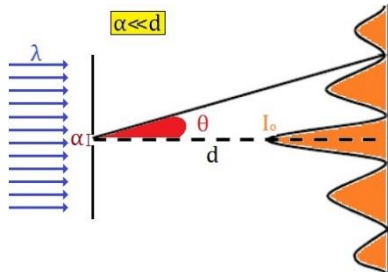
ΠΕΡΙΘΛΑΣΗ FRAUNHOFER

Ένταση της Συμβολής

$I(\theta) = I_0 \frac{\sin^2 \beta}{\beta^2}$

Με το β να είναι ίσο με

$\beta = \frac{\pi \alpha}{\lambda} \sin \theta$

Μέγιστα Έντασης: όταν $\beta = 0$ δηλαδή ($\theta = 0$) έχουμε: $I_{max} = I_0$

Ελάχιστα Περίθλασης: όταν $\sin \beta = 0$ δηλαδή όταν:

$\beta = n\pi \Leftrightarrow \frac{\pi \alpha}{\lambda} \sin \theta = n\pi \Leftrightarrow \sin \theta = \frac{n\lambda}{\alpha} \quad n = \pm 1, \pm 2, \dots$
 $n \neq 0$ (Μεγιστο)

Εύρος Κεντρικού Μεγίστου

Για τα ελάχιστα πρώτης τάξης ισχύει $\alpha \sin \theta = \pm \lambda$ και για μικρές γωνίες είναι $\alpha \theta = \pm \lambda$, οπότε τα όρια του κεντρικού λοβού προσδιορίζονται από τις γωνίες $\theta_1 = \lambda/\alpha$ και $\theta_2 = -\lambda/\alpha$ έτσι ώστε το εύρος του κεντρικού λοβού είναι: $\Delta \theta = 2\lambda/\alpha$

Φράγματα Περίθλασης

• **Κύρια μέγιστα**

$\sin \left(\frac{\pi d}{\lambda} \sin \theta \right) = 0 \Leftrightarrow \frac{\pi d}{\lambda} \sin \theta = n\pi \Leftrightarrow \sin \theta = \frac{n\lambda}{d}$

Με $n = 0, 1, 2, \dots$ [0 = Κύριο Μεγιστο, 1 = Μεγιστο 1ης ταξης]

• **Ελάχιστα Περίθλασης**

$\sin \left(\frac{\pi \alpha}{\lambda} \sin \theta \right) = 0 \Leftrightarrow \frac{\pi \alpha}{\lambda} \sin \theta = n'\pi \Leftrightarrow \sin \theta = \frac{n'\lambda}{\alpha}$

Με $n' = 1, 2, \dots$ [1 = 1ο Ελαχιστο, 2 = 2ο Ελαχιστο]

ΛΕΠΤΑ ΥΜΕΝΙΑ

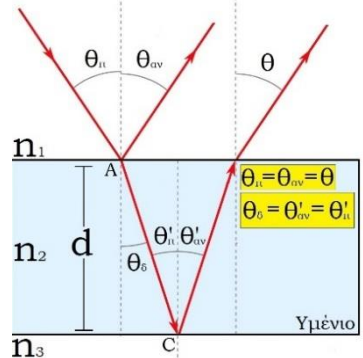
Διαφορά Οπτικού Δρόμου (Δ) των 2 ανακλώμενων

$\Delta = 2n_2 d \cos \theta_\delta$

Διαφορά φάσης λόγω των οπτικών δρόμων

$\delta_1 = k_0 \Delta = \frac{2\pi}{\lambda_0} (2n_2 d \cos \theta_\delta)$

$\Leftrightarrow \delta_1 = \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0}$

Διακρίνουμε τις Εξής Περιπτώσεις

1) Από αραιότερο σε πυκνότερο ($n_1 < n_2$) στο σημείο A και από πυκνότερο σε αραιότερο ($n_3 < n_2$) σημείο C, τότε έχουμε μια επιπλέον διαφορά φάσης $\delta_2 = \pm \pi$. Η συνολική διαφορά φάσης θα είναι

$\delta_{ολ} = \delta_1 + \delta_2 \Leftrightarrow \delta_{ολ} = \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} \pm \pi$

• **Συνθήκη Μεγίστων (Μέγιστη Ανάκλαση & Ελάχιστη Διάδοση)**

$\delta_{ολ} = 2m\pi \Leftrightarrow \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} \pm \pi = 2m\pi$

$\Leftrightarrow \frac{4n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = 2m \mp 1 \quad m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

• **Συνθήκη Ελαχίστων (Ελάχιστη Ανάκλαση & Μέγιστη Διάδοση)**

$\delta_{ολ} = (2m \pm 1)\pi \Leftrightarrow \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} \pm \pi = (2m \pm 1)\pi$

$\Leftrightarrow \frac{4n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = 2m \quad m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

2) Εάν και οι δύο ανακλάσεις στις πλευρές του υμενίου γίνονται από αραιότερο σε πυκνότερο μέσο ($n_1 < n_2 < n_3$) τότε δεν έχουμε επιπλέον διαφορά φάσης πέραν της διαφοράς του οπτικού δρόμου.

$\delta_{ολ} = \delta_1 \Leftrightarrow \delta_{ολ} = \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0}$

• **Συνθήκη Μεγίστων (Μέγιστη Ανάκλαση & Ελάχιστη Διάδοση)**

$\delta_{ολ} = 2m\pi \Leftrightarrow \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = 2m\pi \Leftrightarrow \frac{4n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = 2m$

• **Συνθήκη Ελαχίστων (Ελάχιστη Ανάκλαση & Μέγιστη Διάδοση)**

$\delta_{ολ} = (2m \pm 1)\pi \Leftrightarrow \frac{4\pi n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = (2m \pm 1)\pi$

$\Leftrightarrow \frac{4n_2 d \cos \theta_\delta}{\lambda_0} = 2m \pm 1 \quad m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

Για κάθετη πρόσπτωση θα είναι $\theta_\pi = 0$ και από N.Snell $\theta_\delta = 0$

$n_1 \sin \theta_\pi = n_2 \sin \theta_\delta \Leftrightarrow \theta_\delta = \frac{n_1}{n_2} \sin^{-1} \theta_\pi \xrightarrow{\theta_\pi=0} \theta_\delta = 0$

ΚΡΙΤΗΡΙΟ RAYLEIGH

Ελάχιστο Γωνιακό Άνοιγμα ($\Delta\phi$)_{min}

$(\Delta\phi)_{min} = 1,22 \frac{\lambda}{D}$ με $D =$ Διάμετρος του Φακού
 $\lambda =$ Μήκος Κύματος Φωτός

ΥΠΟΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ

(d) deci = 10 ⁻¹	(μ) micro = 10 ⁻⁶
(c) centi = 10 ⁻²	(n) nano = 10 ⁻⁹
(m) mili = 10 ⁻³	(p) pico = 10 ⁻¹²

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ

(da) deca = 10	(M) mega = 10 ⁶
(H) hecto = 10 ²	(G) giga = 10 ⁹
(K) kilo = 10 ³	(T) tera = 10 ¹²